

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

postmottak@kud.dep.no

Dato: 25. oktober 2010

edda
MEDIA

EDDA MEDIA AS
AKERGATA 28A
POSTBOKS 795 SENTRUM
N-0106 OSLO
TEL. +47 21 56 97 00
FAX +47 21 56 97 01
www.eddamedia.no
ORG. NO 926 661 653 MVA

Høringsuttalelse – gjennomgang av NRKs tjenester på nye medieplattformer.

Det vises til mottatt høringsbrev der departementet ber om synspunkter på Medietilsynets rapport som har vurdert NRKs tjenester på nye plattformer opp mot institusjonens vedtekter og hva disse sier om NRKs allmennkringkastingsoppdrag.

Edda Media er eier av om lag 10% av det samlede dagspresseopplaget i Norge. Våre trykte publikasjoner blir hver uke lest av over en million nordmenn. Og våre digitale tjenester har nær 1,2 million unike brukere hver uke. Vi har 500 redaksjonelle medarbeidere spredt utover landet, produserer nær 150.000 redaksjonelle avissider hvert år og omsetter for 2,1 milliard kroner. Vi er med dette en betydelig medieaktør i Norge. NRK representerer en konkurrent for oss i flere av våre markeder. Etter at NRK har utvidet sitt nettilbud er konkurransen blitt betydelig skjerpet og konkurranseflatene blitt vesentlig flere enn for noen år siden, da vi i hovedsak opererte i andre mediemarkeder enn de den lisensfinansierte allmennkringkasteren gjorde.

På denne bakgrunn betrakter vi Medietilsynets rapport som en viktig rapport. Det er første gang vi får presentert en samlet fremstilling av NRKs digitale aktiviteter og det er første gang slike aktiviteter blir vurdert opp imot hvilken rolle NRK som lisensfinansierte institusjon skal ha i vårt medielandskap.

Edda Media ønsker å uttale følgende om saken, der vi legger særlig vekt på allmennkringkastingsoppdragets grunnlag og –grense, prosedyrer for godkjenning av nye NRK-tjenester, NRKs forhold til andre offentlige institusjoner og NRK som konkurrent i et kommersielt mediemarked.

I vår uttalelse vil vi argumentere for følgende forslag og synspunkter:

- NRKs vedtekter gir i dag ikke noen klar offisiell definisjon av hvor grensene for allmennkringkastingsoppdraget går og hvilke forventninger og krav som stilles til NRK på plattformer utover tradisjonell radio og fjernsyn.
- Edda Media mener derfor Kulturdepartementet må ta initiativ til å lage nye vedtekter for NRK og fremlegge et forslag for Stortinget som klargjør yttergrensene for allmennkringkastingsoppdraget på nye medieplattformer. Etter vårt syn må NRKs virksomhet avgrenses i forhold til nye tjenester som fremstår som selvstendige og løsrevet fra programvirksomheten i radio og fjernsyn.
- Edda Media mener videre at NRKs lisensfinansierte virksomhet allmennkringkastingsoppdrag bør avgrenses til den informasjon som publiseres under NRKs logo og merkenavn.

- Edda Media mener at den godkjenningsprosedyren som gjelder nye tjenester i NRK-regi ikke bare må omfatte *enkelttjenester* som kan endre allmennkringkastingsoppdraget *vesentlig*, men også må gi Medietilsynet i oppdrag å løpende vurdere hvorvidt NRKs samlede virksomhet på nye plattformer skjer innenfor en klar definisjon av allmennkringkastingsoppdraget.
- Edda Media mener Kulturdepartementet bør sette i verk tiltak som sikrer at det ikke skjer kryss-subsidiering mellom ulike offentlige institusjoner og/eller at det gis spesielle privilegier til offentlig informasjon og data til NRK. Kulturdepartementet må bidra til å sikre at alle medieaktører får like konkurransevilkår i forhold til utnyttelse av informasjon og data fra offentlige og halvoffentlige organer og institusjoner.

Uklarhet om oppdraget og oppdragets definisjon:

Medietilsynets rapport er blitt til på bakgrunn av en ESA behandling av NRKs finansiering sett i lys av EOS-avtalens statsstøtteregler. ESA uttaler i den sammenheng at en lovlig statsstøtte forutsetter at det er etablert "en *klar offisiell definisjon* av hvilke tjenester som omfattes av allmennkringkastingsoppdraget og som således har krav på offentlig tilskudd." (var utheving)

Vi forstår rapporten dit hen at Medietilsynet legger til grunn at NRKs vedtekter §§ 12 til 17 representerer en slik "klar offisiell definisjon". Medietilsynet legger videre til grunn (side 10 i rapporten) at "vedtektene ikke innskrenker NRKs virksomhet i forhold til hva NRK tradisjonelt har tilbudt... Dette innebærer at at allmennkringkastingsoppdraget også kan omfatte tjenester som ikke er redaksjonell tilknyttet bestemte radio- og fjernsynsprogram, men som tradisjonelt har inngått i oppdraget. Det kan gjelde informasjonformidling som har daglig relevans for store deler av befolkningen..."

Edda Media kan ikke umiddelbart se at det er grunnlag for å legge en slik premisse til grunn for evalueringsrapporten. Vi mener det er grunn til å problematisere de forutsetningene Medietilsynet her legger til grunn. Etter vårt syn representerer ikke NRKs vedtekter noen "klar" offisiell definisjon av hvilke tjenester som faller inn under allmennkringkastingsoppdraget. Også forarbeidene til NRK-plakaten er uklar i forhold til hvor omfattende man ser for seg at allmennkringkastingsoppdraget skal være på internett og andre plattformer. Det mangler etter vårt syn en bred og grunnleggende drøfting av dette spørsmålet.

Det er derfor etter vårt syn et behov for at Kulturdepartementet tar et initiativ til å gjennomgå og klargjøre yttergrensene for NRKs allmennkringkastingsoppdrag. Dette bør departementet gjøre både i egenskap av å være eier av NRK og i egenskap av å være ansvarlig for å trekke opp de politiske rammebetingelsene for alle øvrige medieaktører i Norge, inklusive NRK.

Medietilsynets rapport om NRKs tjenester på nye medieplattformer er i seg selv en illustrasjon på at en slik klar definisjon ikke foreligger. Rapporten bærer preg av at en lang rekke av de 120 tjenestene som er vurdert, har måttet bli tolket opp imot meget generelle formuleringer i NRKs vedtekter. De vurderinger Medietilsynet har foretatt er således meget skjønsmessige. For å illustrere dette poenget vises det til rapportens drøfting av trafikkjenester (side 41). Etter Edda Medias syn kan neppe vedtektenes §12 om at "NRKs samlede allmennkringkastingsstilbud skal ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet" påberopes som en "klar offisiell definisjon" som gjør det naturlig å konkludere med at trafikkjenester på internett faller inn under allmennkringkastingsoppdraget. Likevel er det denne formuleringen i vedtektene det blir henvisning til når det konkluderes med at tjenesten ligger innenfor oppdragets rammer. Trafikkjenester er for øvrig en type tjeneste vi forstår står foran en betydelig opprusting og utvidelse gjennom et samarbeid med andre hel- eller halvoffisielle institusjoner.

For ordens skyld ønsker vi å presisere at Edda Media støtter systemet med lisensfinansiering av en ikke-kommersiell allmennkringkaster og anser NRKs historiske rolle i medielandskapet som et avgjørende bidrag til at vi har et mangfoldig mediebilde i Norge av høy kvalitet. Vi mener at lisensfinansieringen må bevares også for fremtiden. Samtidig mener vi av hensyn til lisensens legitimitet at NRKs rolle og operative yttergrenser må bli klart definert og avgrenset i forhold til andre aktører som også ivaretar tilsvarende public service funksjoner i andre deler av mediemarkedet enn dem NRK historisk sett har operert i.

Uklare vedtekter

Generelt sett er det vår oppfatning at Medietilsynet i sin gjennomgang av de ulike tjenestene legger en liberal og utvidet forståelse av NRKs vedtekter til grunn for sine vurderinger. Det er imidlertid ikke Tilsynets vurderinger vi anser som mest problematiske i denne sammenheng, men det faktum at vedtektene er så uklare at Medietilsynet pr. definisjon blir overlatt til å foreta så vidt mange skjønsmessige vurderinger og avgjørelser.

Medietilsynet ender flere steder i rapporten opp med konklusjonen at NRKs vedtekter *kan* hjemle at konkrete tjenester faller inn under allmennkringkastingsoppdraget. Dette betingede "kan" skyldes etter vårt syn at vedtektene mangler en nødvendige klarheten knyttet til hvor grensene for NRKs aktiviteter på nye plattformer går. Rapporten verken svarer på eller problematiserer om det har vært meningen og tilsiktet fra lovgivers side at enkelte tjenester *skal* være omfattet av allmennkringkastingsoppdraget. Vår utfordring rettes derfor mot Kulturdepartementet som har ansvar for å rydde uklarheter av veien og etablere de klare definisjonene som ESA etterlyser og forutsetter må være på plass.

Edda Media er av den oppfatning at det skal og må settes klare avgrensninger i forhold til nye tjenester som fremstår som selvstendige og løsrevet fra det oppdraget som er gitt knyttet til radio&ljernsynsvirksomhet og den innholdsproduksjonen som skjer med basis i slike programtilbud.

Uklarheten om hva NRK både kan og skal gjøre på nye plattformer har ført til at NRK har kunnet utvikle svært mange og sterke tilbud på nye plattformer. Det er grunn til å påpeke at NRKs samlede virksomhet på nettet er meget omfattende. Den samlede digitale NRK-aktiviteten representerer etter vårt syn et konkurransemessig problem og dermed et mediepolitisk dilemma. Det er også uklart hvor langt NRK kan utvikle disse tjeneste ytterligere, for eksempel i form av lokale selvstendige tilbud i markeder som i dag hovedsakelig dekkes av aviser og deres nett-tjenester. NRKs vedtekter angir at allmennkringkastingsoppdraget skal omfatte regionale tilbud, uten at dette begrepet er blitt definert nærmere.

Medietilsynets rapport drøfter hovedsakelig tjenestens innhold, men i begrenset grad deres nedslagsfelt eller målgrupper. Dette er også et forhold som etter vårt syn må ha en klar definisjon, slik at man kan vurdere hvorvidt de strukturelle konsekvensene av tilbudene er i tråd med de forutsetninger vedtektene bygger på om allmennkringkastingens rolle og plass på nye medieplattformer.

Vi ønsker blant annet å påpeke noen formuleringer i NRKs vedtekter som vi mener fremstår som uklare i forhold til å kunne vurdere om en konkret tjeneste faller innenfor eller utenfor allmennkringkasteroppdragets mandat:

- I §13d. fremgår det at "NRK skal være tilstede på, og utvikle nye tjenester på alle viktige medieplattformer". Betyr det at det ikke finnes noen medieplattform NRK ikke skal være tilstede på? Og når blir en medieplattform "viktig"?
- I § 17 heter det at NRK skal ha et attraktivt innholdstilbud på internett, samtidig som det er konkretisert hva tilbudet "idet minste" skal bestå av. Det må bety at det kan gjøres mer. Betyr det i eks at NRK fritt kan etablere selvstendige Internettredaksjoner i små norske lokalsamfunn eller knyttet til innholdsmessige nisjer (uavhengig av målgruppers størrelse) som følge av denne vedtektsbestemmelsen? Eller representerer dette en "klar definisjon" som sier at et nett-tilbud skal være nasjonal eller regionalt, men ikke lokalt?

Vi registrerer at vedtektene inneholder bestemmelser som i prinsippet gir NRK anledning til å hente inn reklameinntekter på nettet (§ 16c) og har mulighet til å kreve brukerbetaling på nett (§17c)

Vi registrerer også at det flere steder i rapporten blir argumentert med at NRK har tjenester med daglig relevans for store eller mindre målgrupper, uten at vi finner et direkte grunnlag i vedtektene for et slikt generelt relevanskriterium.

Hva er en NRK-tjeneste?

I Medietilsynets rapport blir det listet opp en rekke eksempler på nye tjenester på Internett som NRK på en eller annen måte står ansvarlig for, men som ikke publiseres under merkenavnet NRK eller bærer av NRK-kanalenes merkenavn. Det gjelder f.eks. www.vt.no, www.ut.no, www.juntafil.no, www.mutistar.no.

Edda Media ønsker å reise en debatt rundt prinsipp om hvorvidt tjenester som ikke er "rene" NRK-tjenester og som ikke bærer merkenavnet NRK bør defineres som en tjeneste som ligger utenfor allmennkringkastingsoppdraget. Etter vårt syn kan det finnes sterke argumenter som tilsier at slike tjenester bør defineres ut av NRKs oppdrag.

Det er flere grunner til dette. Dels fordi noen av disse tjenestene kan sies å være av en slik karakter at de ikke umiddelbart kan sies å falle inn under allmennkringkastingsoppdraget som stand-alone-tilbud. Dels er det noen prinsipielle problemstillinger som reiser seg i forbindelse med disse tjenestene, knyttet til hvem NRK skal samarbeide med, hvilke former et slikt samarbeid skal ha og hvem som bærer kostnadene ved samarbeidet.

Edda Media registrerer at flere av de samarbeidsavtalene NRK har inngått knyttet til samarbeidstjenester under nye merkenavn er inngått med andre offentlige institusjoner. Avtalene regulerer blant annet finansieringen av tjenestene, og det går fram at (de offentlige) samarbeidspartnere både betaler lønn og utgifter for ansatte og direkte kostnader ved driften. På denne måten blir NRK subsidiert og tjenestene blir delvis finansiert utover lisensen. Dette oppfatter vi som problematisk.

Disse forholdene reiser problemstillinger knyttet til NRKs oppdrag. I tillegg oppstår det noen prinsipielle spørsmål knyttet til statens informasjonspolitikk i bred forstand. Etter vårt syn må det være et viktig prinsipp at all offentlig informasjon og alle offentlige data må kunne tilbys til alle medier på helt like og identiske vilkår. Dersom dette ikke skjer vil Staten kunne påvirke konkurransen mellom ulike medier på en uheldig måte. Spesielt uheldig vil en slik konkurransepåvirkning være dersom Staten gir sin egen medievirksomhet særfordeler og privilegier som de andre mediene ikke har.

Med dette som bakgrunn mener Edda Media at Kulturdepartementet bør sette i verk tiltak som sikrer at det ikke skjer kryss-subsidiering mellom ulike offentlige institusjoner og/eller at det gis adgang til offentlig informasjon og data til NRK som eneste medieaktør. På denne måten kan Kulturdepartementet bidra til at alle medieaktører får like konkurransevilkår i forhold til utnyttelse av offentlig informasjon og data.

Med vennlig hilsen

For Edda Media AS

Karl Gunnar Opdal
Adm. Direktør

Stig Finslo
Konsesjonsdirektør